A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2021. szeptember 9.*

„Előzetes döntéshozatal – Közös menekültügyi és kiegészítő védelem nyújtására vonatkozó politika – 2011/95/EU irányelv – A 2. cikk j) pontjának harmadik franciabekezdése – A »családtag« fogalma – A kiegészítő védelemmel már rendelkező kiskorúval fennálló családi kapcsolata alapján nemzetközi védelmet kérelmező nagykorú személy – A »kiskorúság« értékelése szempontjából releváns időpont”

A C-768/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. október 18-án érkezett, 2019. augusztus 15-i határozatával terjesztett elő

a **Bundesrepublik Deutschland**

és

SE

között,

a **Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, N. Wahl, F. Biltgen, L. S. Rossi (előadó) és J. Passer bírák,

főtanácsnok: G. Hogan,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Bundesrepublik Deutschland képviseletében A. Schumacher, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– a német kormány képviseletében pour J. Möller és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

– a magyar kormány képviseletében Szíjjártó K. és Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Azéma, M. Condou-Durande, K. Kaiser és C. Ladenburger, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. március 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.) 2. cikke j) pontjának az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az afgán állampolgársággal rendelkező SE és a Bundesrepublik Deutschland között, annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy a Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (szövetségi migrációs és menekültügyi hivatal, Németország) SE-vel szemben megtagadta a menekült jogállás elismerését és a fiával való családegyesítés címén kiegészítő védelem nyújtását.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2011/95 irányelv

3 A 2011/95 irányelv (12), (16), (18), (19) és (38) preambulumbekezdése értelmében:

„(12) Ezen irányelv legfőbb célja egyrészről annak biztosítása, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászorulók beazonosítására, másrészről annak elősegítése, hogy e személyek valamennyi tagállamban hozzáférhessenek az ellátások egy minimális szintjéhez.

[…]

(16) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és szem előtt tartja különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket. Így biztosítani kívánja különösen az emberi méltóság, valamint a menedékkérők és az őket kísérő családtagjaik menedékhez való jogának teljes körű tiszteletben tartását, valamint elő kívánja mozdítani e Charta 1., 7., 11., 14., 15., 16., 18., 21., 24., 34. és 35. cikke alkalmazását, ezért ennek megfelelően kell végrehajtani.

[…]

(18) Ezen irányelv végrehajtása során a tagállamoknak figyelembe kell venniük »a gyermek mindenekfelett álló érdekét«, összhangban az Egyesült Nemzetek 1989. évi, a gyermek jogairól szóló [1989. november 20-án New Yorkban megkötött] egyezményével [*Recueil des traités des Nations unies*, 1577. kötet, 3 o.] A mindenek felett álló érdekének vizsgálatakor a tagállamoknak megfelelően tekintetbe kell venniük különösen a család egységének elvét, a kiskorú jólétét és szociális fejlődését, a személyi biztonságát érintő megfontolásokat, valamint a kiskorú véleményét életkorának és érettségi fokának megfelelően.

(19) Ki kell terjeszteni a családtag fogalmát, figyelembe véve az eltartotti viszony különféle sajátos körülményeit, valamint a gyermek mindenek felett álló érdekének szentelendő külön figyelmet.

[…]

(38) Az ezen irányelvben foglalt jogosultságokról történő döntéshozatal során a tagállamoknak kellő figyelemmel kell lenniük a gyermek mindenek felett álló érdekére és azon közeli hozzátartozók nemzetközi védelemben részesülő személytől való egyedi függőségi helyzetére, akik már a tagállamban tartózkodnak, és nem családtagjai a nemzetközi védelemben részesülő személynek. […]”

4 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőket írja elő:

„Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

[…]

j) »családtag«: a nemzetközi védelemben részesülő személy alábbi olyan családtagjai, akik a nemzetközi védelem iránti kérelemmel összefüggésben a kérdéses tagállamban tartózkodnak, amennyiben a családi kötelék már a származási országban is fennállt:

[…]

– amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú és nem házas, az apja, az anyja vagy az érte jogszabály vagy az érintett tagállam gyakorlata alapján felelős egyéb felnőtt;

k) »kiskorú«: a 18. életévét be nem töltött harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy;

[…]”

5 Az említett irányelvnek a „Kedvezőbb elbírálás elve” címet viselő 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok kedvezőbb szabályokat vezethetnek be, illetve tarthatnak fenn annak meghatározására, hogy ki minősül menekültnek, illetve kiegészítő védelemre jogosult személynek, valamint a nemzetközi védelem tartalmának meghatározására, amennyiben e vonatkozó szabályok összeegyeztethetők ezen irányelvvel.”

6 Ezen irányelv 20. cikkének (2) és (5) bekezdése értelmében:

„(2) Eltérő rendelkezés hiányában e fejezetet mind a menekültek, mind pedig a kiegészítő védelemre jogosult személyek vonatkozásában alkalmazni kell.

[…]

(5) E fejezet kiskorúakat érintő rendelkezéseinek végrehajtása során a tagállamoknak mindenek előtt a gyermek mindenek felett álló érdekét kell szem előtt tartaniuk.”

7 A 2011/95 irányelvnek „A család egységének fenntartása” címet viselő 23. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják a család egységének fenntarthatóságát.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy azon családtagjai, akik személyükben nem jogosultak ilyen védelemre, a nemzeti eljárásokkal összhangban igényelhessék a 24–35. cikkben említett ellátásokat, amennyiben mindez összeegyeztethető a családtag személyes jogállásával.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazható, amennyiben a családtagot a III. és V. fejezet alapján kizárták, vagy ki kell zárni a nemzetközi védelemből.

[…]”

8 A 2003/86 irányelv 24. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok a nemzetközi védelem magadását követően a lehető leghamarabb a kiegészítő védelemben részesített személyek és családtagjaik számára megújítható tartózkodási engedélyt állítanak ki legalább egyéves, illetve megújítás esetén legalább kétéves érvényességi idővel, kivéve, amennyiben ennek kényszerítő nemzetbiztonsági vagy közrendi okok ellentmondanak.”

A 2013/32/EU irányelv

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) „Az eljáráshoz való hozzáférés” című 6. cikkében a következőket írja elő:

„(1) Ha bárki nemzetközi védelemért folyamodik [helyesen: nemzetközi védelem iránti kérelmet terjeszt elő] valamely, a nemzeti jog alapján az ilyen kérelmek nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatósághoz, a nyilvántartásba vételre a kérelmezést [helyesen: a kérelem előterjesztését] követő három munkanapon belül sor kell, hogy kerüljön.

Ha olyan egyéb hatósághoz folyamodnak nemzetközi védelemért [helyesen: Ha a nemzetközi védelem iránti kérelmet olyan hatósághoz terjesztik elő], amelyhez feltehetően ilyen kérelmek érkeznek, de a nemzeti jog alapján nincs hatásköre a nyilvántartásba vételre, a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvántartásba vételre a kérelmezést [helyesen: a kérelem előterjesztését] követő hat munkanapon belül sor kerüljön.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a fentebb említett egyéb hatóságok, amelyekhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelmekkel fordulnak – mint például a rendőrség, a határőrség, a bevándorlási hivatal és a fogdák személyzete – a megfelelő információk birtokában legyenek, és személyzetük részesüljön a feladatai ellátásához szükséges szintű képzésben, valamint utasítást kapjon arra, hogy tájékoztassa a kérelmezőket arról, hogy hová és hogyan kell benyújtani a nemzetközi védelem iránti kérelmet.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzetközi védelemért folyamodó [helyesen: a nemzetközi védelem iránti kérelmet előterjesztő] személyeknek ténylegesen lehetőségük legyen arra, hogy kérelmüket mielőbb benyújtsák. Ha a kérelmező nem saját maga nyújtja be a kérelmet, a tagállamok ennek megfelelően alkalmazhatják a 28. cikket.

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok előírhatják, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek személyesen és/vagy valamely kijelölt helyen kerüljenek benyújtásra.

(4) A (3) bekezdés sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtottnak tekintendő, amint a kérelmező által benyújtott kérelem vagy amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik, egy hivatalos jelentés beérkezett az érintett tagállam illetékes hatóságához.

[…]”

A német jog

9 A 2011/95 irányelvet az Asylgesetz (a menedékjogról szóló törvény, BGBl. 2008 I, 1798. o.) (a továbbiakban: AsylG) ültette át a német jogba.

10 Az AsylG különbséget tesz a menedékjog informális kérelmezése (az AsylG 13. §-ának (1) bekezdése) és a hivatalos menedékjog iránti kérelmek (az AsylG 14. §-ának (1) bekezdése) között.

11 Az AsylG 13. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Menedékjog iránti kérelem akkor áll fenn, ha a külföldi személy írásban, szóban vagy más módon kinyilvánított akaratából megállapítható, hogy politikai üldöztetéssel szembeni védelmet kíván igénybe venni a szövetség területén, vagy védelmet kér az olyan államba való kitoloncolással vagy egyéb visszaküldéssel szemben, amelyben a 3. § (1) bekezdése értelmében vett üldöztetés vagy a 4. § (1) bekezdése értelmében vett súlyos sérelem fenyegeti.”

12 Az AsylG 14. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A menedékjog iránti kérelmet a szövetségi migrációs és menekültügyi hivatalnak a külföldi személy befogadására illetékes befogadó állomáshoz rendelt kirendeltségén kell benyújtani.

13 Az AsylG 26. §-a a következőképpen rendelkezik:

„[…]

(2) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező, menedékjoggal rendelkező személy kiskorú és nem házas, olyan gyermeke esetében, aki a menedékjog iránti kérelme benyújtásának időpontjában kiskorú, a menedékjogot kérelemre elismerik, ha e harmadik országbeli állampolgár

menedékjogának elismerése ellen nincs helye jogorvoslatnak, és ez az elismerés nem vonható vissza.

(3) A kiskorú és nem házas, menedékjoggal rendelkező személy szüleinek vagy a [2011/95] irányelv 2. cikkének j) pontja értelmében vett egyéb felnőttnek a menedékjogát kérelemre elismerik, ha:

1. a menedékjog elismerése ellen nincs helye jogorvoslatnak,

2. a családi kötelék a [2011/95] irányelv 2. cikkének j) pontja értelmében már abban az országban is fennállt, amelyben a menedékjogra jogosult személy politikai üldöztetésnek van kitéve,

3. e személyek a menedékjoggal rendelkező személy menedékjogának elismerése előtt utaztak be, vagy a menedékjog iránti kérelmet a beutazást követően haladéktalanul benyújtották,

4. a menedékjoggal rendelkező személy menedékjogának elismerése nem vonható vissza, és

5. e személyek látják el a menedékjoggal rendelkező személy felügyeletét.

A menedékjoggal rendelkező kiskorú személynek a kérelmük benyújtásának időpontjában kiskorú és nem házas testvérei tekintetében az első mondat 1–4. pontja megfelelően alkalmazandó.

[…]

(5) A nemzetközi védelemben részesülő személyeknek az (1)–(3) bekezdés értelmében vett családtagjaira az (1)–(4) bekezdés megfelelően alkalmazandó. A menedékjog helyébe a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelem lép. A nemzetközi védelemben részesülő személyek családtagjai számára nem nyújtható kiegészítő védelem, ha a 4. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok áll fenn.”

14 Az AsylG 77. §-ának (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A jelen törvény hatálya alá tartozó ügyekben a bíróság a legutolsó tárgyalás időpontjában fennálló ténybeli és jogi helyzetet veszi alapul; amennyiben a döntést nem előzi meg tárgyalás, a meghatározó időpont a döntés meghozatalának időpontja. […]”

Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

15 A Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy az alapeljárás felperesének fia, aki 1998. április 20-án született, 2012-ben érkezett Németországba, és ugyanezen évben augusztus 21-én menedékjog iránti kérelmet nyújtott be. 2016. május 13-án, azaz, amikor e gyermek már betöltötte 18. életévét, a szövetségi migrációs és menekültügyi hivatal elutasította a menedékjog iránti kérelmét, de kiegészítő védelmi jogállást biztosított számára.

16 Az alapeljárás felperese 2016 januárjában érkezett Németországba. A következő hónapban menedékjogot kért, és ugyanezen év április 21-én hivatalos nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be. A szövetségi migrációs és menekültügyi hivatal elutasította az alapeljárás felperesének menedékjog iránti kérelmét, megtagadta tőle a menekült jogállás, valamint a kiegészítő védelmi jogállás elismerését, és megállapította a kiutasítását akadályozó indokok hiányát.

17 A Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság, Németország) a 2018. május 23-i határozatában helyt adott az alapeljárás felperese által a szövetségi migrációs és menekültügyi hivatal határozatával szemben előterjesztett keresetnek, és arra kötelezte a Németországi Szövetségi Köztársaságot, hogy az AsylG 26. §-a (3) bekezdésének első albekezdése és (5) bekezdése alapján biztosítson e felperes számára kiegészítő védelmi jogállást, mivel ilyen védelemben részesülő nem házas kiskorú gyermek szülője. E bíróság megállapította, hogy az alapeljárás felperesének fia az e tekintetben releváns időpontban, azaz, a menedékjog iránti kérelme előterjesztésének időpontjában kiskorú volt. Ebben az összefüggésben az említett bíróság kifejtette, hogy azt az időpontot kell a menedékjog iránti kérelem előterjesztése időpontjának tekinteni, amikor a kérelmező először menedékjogot kér Németországban, és amikor az illetékes hatóság erről tudomást szerez.

18 A Németországi Szövetségi Köztársaság e határozattal szemben közvetlen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Bundesverwaltungsgerichthez (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország), az AsylG 26. §-a (3) bekezdése első albekezdésének megsértésére hivatkozva. Azzal érvel, hogy az AsylG 77. §-ának (1) bekezdése értelmében az alapeljárás felperese menedékjog iránti kérelmére vonatkozó határozatnak a tényállást elbíráló bíróság előtti utolsó tárgyalás időpontjában – vagy ha a határozatot előzetes tárgyalás nélkül hozzák meg, a bírósági határozat meghozatalának időpontjában – fennálló ténybeli és jogi helyzeten kell alapulnia. Mivel az alapeljárás felperesének fia az e rendelkezés alkalmazásában releváns időpontban már nem volt kiskorú, az alapeljárás felperese nem hivatkozhat az AsylG 26. §-a (3) bekezdésének a 2011/95 irányelv 2. cikkének j) pontjára hivatkozó első albekezdésének alkalmazására. Az említett 2. cikk j) pontja alapján kizárólag olyan gyermek keletkeztethet jogokat a szülei számára, aki még kiskorú volt abban az időpontban, amikor az illetékes hatóság megadta a számára a kiegészítő védelmi jogállást. E következtetést megerősíti az AsylG 26. §-a (3) bekezdésének a kiskorúak érdekeinek védelmére irányuló célja, amely cél a nagykorúság elérésével okafogyottá válik. Mindenesetre, még ha a kiskorú szüleinek származékos menedékjogot biztosító feltételek fennállását az érintett szülő menedékjog iránti kérelmének időpontjára tekintettel kellene is értékelni, azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor e szülő az AsylG 14. §-a szerint hivatalos menedékjog iránti kérelmet nyújtott be, és nem azt az időpontot, amikor első alkalommal kérelmezett menedékjogot informális módon, az AsylG 13. §-a alapján.

19 A kérdést előterjesztő bíróság közli, hogy az alapeljárás felperese által nemzetközi védelemben részesülő személy családtagjaként előterjesztett, kiegészítő védelem iránti kérelemnek helyt kell adni, ha fia a 2011/95 irányelv 2. cikkének k) pontja értelmében „kiskorú”, és a tények értékelése szempontjából releváns időpontban az említett felperes e kiskorút felügyeli. A 2011/95/EU irányelv 2. cikkének j) pontja értelmében, abban az esetben, ha a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú és nem házas, a „családtagjának” minősül többek között az apja abban az esetben, ha az apa a nemzetközi védelem iránti kérelemmel összefüggésben ugyanazon tagállamban tartózkodik, és az érdekelt családi köteléke már a származási országban is fennállt. Márpedig e bíróság véleménye szerint az említett rendelkezés szövege alapján nem határozható meg teljes bizonyossággal, hogy mely időpontot kell alapul venni annak értékeléséhez, hogy az említett nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú-e, valamint az sem határozható meg, hogy adott esetben az e kiskorú apját, mint az ugyanezen rendelkezés értelmében vett családtagot megillető jogállás azután is fennáll-e, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy nagykorúvá válik.

20 Ezen időpont meghatározását illetően a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 2018. április 12-i A és S ítélet (C-550/16, EU:C:2018:248) alapjául szolgáló ügyben a Bíróság megállapította, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely a családegyesítési jogot attól teszi függővé, hogy az

illetékes nemzeti hatóság mikor hoz az érintett személy menekült jogállását elismerő hivatalos határozatot, a kísérő nélküli kiskorúként nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtó menekültek jelentős részét megfoszthatja az említett jogtól. E bíróság ugyanakkor úgy véli, hogy a Bíróság által az említett ügyben kifejtett megállapítások a jelen ügyben nem alkalmazhatók, mivel az említett üggyel ellentétben az alapeljárás felperesének gyermeke nem menedékjogban, hanem kiegészítő védelemben részesül, amelynek megadása a menekült jogállástól eltérően hivatalos határozat formájában történik.

21 Egyébiránt e kontextusban adott esetben felmerül az a kérdés is, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem időpontjának meghatározásához azt az időpontot kell-e figyelembe venni, amikor a menedékjogot informálisan kérelmezték, vagy azt az időpontot, amikor a menedékjog iránti kérelmet szabályszerű formában benyújtották.

22 A kérdést előterjesztő bíróság továbbá kétségeket táplál azt illetően, hogy mennyiben jelentős a gyermeknek és az érintett szülőnek az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 7. cikke értelmében vett családi életének a fogadó tagállamban való tényleges folytatása, és az ilyen családi életnek a származási országban való korábbi fennállása, valamint az alapeljárás felperese azon szándéka, hogy a fogadó tagállamban ténylegesen gyakorolja a szülői felügyeletet.

23 Végezetül a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel azt illetően, hogy a menedékkérőnek a 2011/95/EU irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében vett családtagként fennálló jogállása megszűnik-e a védelemben részesülő nagykorúvá válásával, mivel úgy tűnik, hogy e jogállás a védelemben részesülő kiskorúságának a korlátolt időtartamához kötődik.

24 E körülmények között a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az olyan menedékkérő esetében, aki azon gyermeke nagykorúvá válását megelőzően, akivel a származási országban családi kötelék állt fenn, és akinek kiegészítő védelmi jogállását a nagykorúvá válása előtt előterjesztett, védelem iránti kérelem alapján a nagykorúvá válását követően elismerték (a továbbiakban: védelemben részesülő), beutazott a védelemben részesülő fogadó tagállamába, és ott szintén nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be (a továbbiakban: menedékkérő), egy olyan nemzeti szabályozás alapján, amely a kiegészítő védelemben részesülőből kiindulva levezetett, kiegészítő védelem elismeréséhez való jog biztosításához a [2011/95] irányelv 2. cikkének j) pontját veszi alapul, azon kérdés szempontjából, hogy a védelemben részesülő a [2011/95] irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében »kiskorú«-e, a menedékkérő menedékjog iránti kérelme tárgyában hozott határozat meghozatalának időpontját vagy valamely korábbi időpontot kell-e figyelembe venni, például azt az időpontot, amikor
   a) a védelemben részesülő kiegészítő védelmi jogállását elismerték,
   b) a menedékkérő benyújtotta a menedékjog iránti kérelmét,
   c) a menedékkérő beutazott a fogadó tagállamba vagy
   d) a védelemben részesülő benyújtotta a menedékjog iránti kérelmét?

2) Arra az esetre,
   a) ha a kérelem benyújtásának időpontja irányadó:

E tekintetben a védelem írásban, szóban vagy más módon kinyilvánított, és a menedékjog iránti kérelem tekintetében hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság tudomására jutott (menedékjog iránti kérelem) kérelmezését, vagy a nemzetközi védelem iránt hivatalosan benyújtott kérelmet kell figyelembe venni?

b) ha a menedékkérő beutazásának időpontja vagy a menedékjog iránti kérelemnek a menedékkérő általi benyújtásának időpontja irányadó:

Jelentőséggel bír-e, hogy a későbbi időpontban kiegészítő védelemben részesülőként elismert védelemben részesülő által előterjesztett védelem iránti kérelemről ebben az időpontban még nem döntöttek?

3) a) Milyen követelményeket kell támasztani az 1) kérdésben ismertetett helyzetben abból a célból, hogy a menedékkérő esetében olyan »családtag[ról]« (a [2011/95] irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése) legyen szó, aki »nemzetközi védelem iránti kérelemmel összefüggésben [ugyanazon] tagállamban« tartózkodik, mint amelyben az a személy tartózkodik, aki nemzetközi védelemben részesül, és akivel a családi kötelék »már a származási országban is« fennállt? Ez feltételezi-e különösen azt, hogy a védelemben részesülő és a menedékkérő között a Charta 7. cikke értelmében vett családi élet a fogadó tagállamban folytatódott, vagy e tekintetben elegendő a védelemben részesülő és a menedékkérő puszta egyidejű jelenléte a fogadó tagállamban? A szülő akkor is családtagnak minősül-e, ha a beutazás a konkrét ügy körülményei alapján nem arra irányult, hogy ténylegesen gyakorolják a [2011/95] irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében vett, olyan személyért való felelősséget, aki nemzetközi védelemben részesül, és aki még kiskorú és nem házas?

b) Amennyiben a harmadik kérdés a) pontjára azt a választ kell adni, hogy a védelemben részesülő és a menedékkérő között a fogadó tagállamban folytatódnia kellett a Charta 7. cikke értelmében vett családi életnek, van-e jelentősége annak, hogy milyen időpontban folytatódott a családi élet? E tekintetben különösen figyelembe kell-e venni azt, hogy a családi élet a menedékkérő beutazását követő egy bizonyos határidőn belül, a menedékkérő menedékjogi iránti kérelme benyújtásának időpontjában vagy olyan időpontban folytatódott, amikor a védelemben részesülő még kiskorú volt?

4) Megszűnik-e a menedékkérőnek a [2011/95] irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében vett családtagként fennálló jogállása a védelemben részesülő nagykorúvá válásával, valamint a kiskorú és nem házas személyért való felelősség ezzel összefüggő megszűnésével? Az erre a kérdésre adandó nemleges válasz esetén: e családtagi jogállás (és az ehhez kapcsolódó jogok) ezen időpontot követően időbeli korlátozás nélkül fennmarad-e, vagy egy bizonyos határidő elteltével (ha igen: mely határidő elteltével?) vagy bizonyos események bekövetkezésével (ha igen: mely események bekövetkezésével?) megszűnik?”

A Bíróság előtti eljárás

25 A Bíróság elnöke a 2020. május 26-i határozatával a Bíróság eljárási szabályzata 55. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján a jelen ügyben felfüggesztette az eljárást a C-133/19., C-136/19. és C-137/19. sz., État belge (Családegyesítés – kiskorú gyermek) ügyekben hozott határozat meghozataláig. A 2020. július 16-i État belge (Családegyesítés – kiskorú gyermek) (C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577) ítéletet közölték a kérdést előterjesztő bírósággal a jelen eljárásban annak megállapítása érdekében, hogy fenn kívánja-e tartani előzetes döntéshozatal iránti kérelmét. Az említett bíróság a 2020. augusztus 19-i végzésével, amely 2020.

augusztus 26-án érkezett a Bíróság Hivatalához, arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy az említett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet fenn kívánja tartani. Következésképpen a Bíróság elnökének 2020. augusztus 28-i határozata alapján a jelen eljárás folytatódott.

26 A Bíróság 2020. november 10-én felhívta a német kormányt arra, hogy írásbeli válaszban pontosítsa a német jogban az AsylG 13. §-ának (1) bekezdése értelmében vett informális menedékjog iránti kérelem és az ugyanezen törvény 14. §-ának (1) bekezdése értelmében vett hivatalos menedékjog iránti kérelem között – különösen az eljárás, a határidők és a feltételek tekintetében – fennálló különbséget. A német kormány 2020. december 14-én válaszolt e kérdésre.

27 A Bíróság 2020. november 10-én az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke alapján felhívta az alapeljárás feleit és a többi érdekeltet arra, hogy foglaljanak állást a 2020. július 16-i État belge (Családegyesítés – kiskorú gyermek) ítéletből (C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577) a különösen az első előterjesztett kérdésre adandó válasz szempontjából levonható esetleges következtetésekkel kapcsolatban. A magyar kormány és az Európai Bizottság e tekintetben előterjesztette az észrevételeit.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

28 A kérdést előterjesztő bíróság az első és a második kérdésével, amelyeket együttesen kell vizsgálni, lényegében arra keresi a választ, hogy az olyan helyzetben, amikor valamely menedékkérő, aki belépett azon fogadó tagállam területére, amelyben a kiskorú, nem házas gyermeke tartózkodik, az e gyermek által megszerzett kiegészítő védelmi jogálláshoz kapcsolódóan menedékjogot kíván szerezni e tagállam azon szabályozása alapján, amely az ilyen jogot megadja a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontja harmadik franciabekezdésének hatálya alá tartozó személyeknek, az említett menedékkérő által benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálása keretében mely időpont a releváns annak értékeléséhez, hogy a nemzetközi védelemben részesülő e rendelkezés értelmében „kiskorú”-e.

29 A kérdést előterjesztő bíróság különösen arra keresi a választ, hogy az említett menedékkérő menedékjog iránti kérelméről való határozathozatal időpontját vagy valamely korábbi időpontot kell-e alapul venni.

30 E kérdés megválaszolásához emlékeztetni kell arra, hogy a többek között az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján elfogadott 2011/95 irányelv célja egyebek mellett a kiegészítő védelem egységes rendszerének bevezetése. E tekintetben ezen irányelv (12) preambulumbekezdéséből az következik, hogy annak egyik legfőbb célja annak biztosítása, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászorulók beazonosítására (2019. május 23-i Bilali ítélet, C-720/17, EU:C:2019:448, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 E kontextusban ezen irányelv 23. cikkének (1) és (2) bekezdése a tagállamokat arra kötelezi, hogy biztosítsák a család egységének fenntarthatóságát, valamint azt, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy azon családtagjai, akik személyükben nem jogosultak ilyen védelemre, a nemzeti eljárásokkal összhangban igényelhessék a 24–35. cikkben említett ellátásokat, amennyiben mindez összeegyeztethető a családtag személyes jogállásával.

32 A 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében a nemzetközi védelemben részesülő személy olyan családtagjai, akik a nemzetközi védelem iránti kérelemmel összefüggésben a kérdéses tagállamban tartózkodnak – feltéve, hogy a családi kötelék már a származási országban is fennáll – magukban foglalják e védelemben részesülő apját vagy anyját, vagy az érte jogszabály vagy az érintett tagállam gyakorlata alapján felelős egyéb felnőttet, amennyiben az említett védelemben részesülő kiskorú és nem házas.

33 E tekintetben meg kell állapítani, hogy míg a 2011/95 irányelv 2. cikkének k) pontja úgy rendelkezik, hogy a kiskorúnak tizennyolc évesnél fiatalabbnak kell lennie, e rendelkezés nem pontosítja, hogy mely időpontot kell figyelembe venni annak értékeléséhez, hogy az ilyen feltétel teljesül-e, és nem utal e tekintetben a tagállamok jogára sem.

34 E körülmények között nem állapítható meg, hogy az uniós jogalkotó mérlegelési mozgásteret biztosított a tagállamok számára annak meghatározását illetően, hogy mely időpontot kell alapul venni annak értékeléséhez, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében vett „kiskorú” személynek minősül-e.

35 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy az uniós jog egységes alkalmazásának és az egyenlőség elvének a követelményei szerint az olyan uniós jogi rendelkezést, amely nem tartalmaz a tagállami jogra való kifejezett hivatkozást a jelentésének és hatályának a meghatározásához, rendes körülmények között az Európai Unió egészében önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve többek között a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját (2020. július 16-i État belge [Családegyesítés – kiskorú gyermek] ítélet, C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 Ezenkívül a 2011/95 irányelv (16) preambulumbekezdése értelmében ezen irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, szem előtt tartja különösen a Charta által elismert elveket, és elő kívánja mozdítani többek között az irányelv 7. és 24. cikkének alkalmazását.

37 Különösen a Charta 7. cikke, amely megfelel az 1950. november 4-én Rómában aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.) 8. cikkének (1) bekezdésében biztosított jogoknak, elismeri a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot. A Charta e 7. cikkét az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Charta 24. cikkének (2) bekezdésében elismert, a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevételére vonatkozó kötelezettséggel összefüggésben kell értelmezni, tekintetbe véve a gyermeknek a mindkét szülőjével való rendszeres és személyes kapcsolattartásra vonatkozó, a Charta 24. cikkének (3) bekezdésében kifejezett szükségét (2020. július 16-i État belge [Családegyesítés – kiskorú gyermek] ítélet (C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Ebből az következik, hogy a 2011/95 irányelv rendelkezéseit többek között a Charta 7. cikkének, valamint 24. cikke (2) és (3) bekezdésének fényében kell értelmezni és alkalmazni, amint az egyébiránt ezen irányelv (18), (19) és (38) preambulumbekezdéséből, valamint 20. cikkének (5) bekezdéséből is kitűnik, amelyek szerint amikor a tagállamok az említett irányelvet végrehajtják, a gyermek mindenek felett álló érdekének olyan elsődleges megfontolást kell képeznie a számukra, amelyre különös figyelmet fordítanak, és amelynek vizsgálatakor megfelelően tekintetbe kell venniük különösen a család egységének elvét, a kiskorú jólétét és szociális fejlődését.

39 Márpedig meg kell állapítani, hogy abban az esetben, ha annak értékeléséhez, hogy a kiegészítő védelemben részesülő személy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében „kiskorú”-e, a többek között a német kormány által képviselt álláspontnak megfelelően azt az időpontot veszik alapul, amikor az érintett tagállam illetékes hatósága dönt az azon érintett szülő által benyújtott menedékjog iránti kérelemről, aki a gyermeke által megszerzett kiegészítő védelmi jogálláshoz kapcsolódóan kiegészítő védelemhez való jogot kíván szerezni, ez nem felel meg sem az ezen irányelv által követett célkitűzéseknek, sem pedig a Chartának a családi élet előmozdítását célzó 7. cikkéből, valamint 24. cikkének (2) bekezdéséből eredő követelményeknek, mely utóbbi rendelkezés megköveteli, hogy a gyermekekre vonatkozó, különösen a tagállamok által az említett irányelv alkalmazása során hozott valamennyi aktus esetében a gyermek mindenek felett álló érdeke elsődleges megfontolást jelentsen (2020. július 16-i Étát belge [Családegyesítés – kiskorú gyermek] ítélet (C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577, 36. pont).

40 Az illetékes nemzeti hatóságokat és bíróságokat ugyanis nem ösztönöznék arra, hogy a kiskorúak szüleinek a kérelmeit e kiskorúak sérülékenységének a figyelembevétele érdekében a szükséges sürgősséggel, prioritásként kezeljék, és ezért olyan módon járhatnak el, amely veszélyezteti mind a szülőnek a kiskorú gyermekével, mind ezen utóbbinak a családtagjával fennálló családi élethez való jogot (2020. július 16-i Étát belge [Családegyesítés – kiskorú gyermek] ítélet (C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 Ezenfelül az ilyen értelmezés azt sem tenné lehetővé, hogy az egyenlő bánásmód és a jogbiztonság elvének megfelelően az időrendi szempontból ugyanabban a helyzetben lévő valamennyi kérelmező számára azonos és előre látható bánásmódot biztosítsanak, mivel az ilyen értelmezés ahhoz vezetne, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem sikerességét főként a nemzeti közigazgatásnak vagy bíróságoknak felróható körülményektől, különösen a kérelem elbírálásának gyorsaságától vagy az ilyen kérelmet elutasító határozat ellen indított keresetről való döntés gyorsaságától, nem pedig a menedékkérőnek felróható körülményektől tennék függővé (lásd analógia útján: 2020. július 16-i Étát belge [Családegyesítés – kiskorú gyermek] ítélet (C-133/19, C-136/19 és C-137/19, EU:C:2020:577, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 E körülmények között meg kell állapítani, hogy – amint arra a főtanácsnok az indítványának a 73. és a 74. pontjában lényegében rámutatott – ha valamely olyan menedékkérő, aki belépett azon fogadó tagállam területére, amelyben a kiskorú, nem házas gyermeke tartózkodik, az e gyermek által megszerzett kiegészítő védelmi jogálláshoz kapcsolódóan a 2011/95 irányelv 24–35. cikkében előírt előnyökhöz való jogot kíván szerezni, és adott esetben menedékjogot abban az esetben, ha a nemzeti jog ezt előírja ezen irányelv 3. cikke alapján, annak értékeléséhez, hogy a kiegészítő védelemben részesülő a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében „kiskorú”-e, az e személy apja által benyújtott menedékjog iránti kérelem elbírálása keretében azt az időpontot kell alapul venni, amikor ezen utóbbi e kérelmet előterjesztette.

43 Az érintett szülőnek tehát a családtagokat megillető, az említett előnyökhöz fűződő jogra – adott esetben ideértve a menedékjogot abban az esetben, ha a nemzeti jog előírja – akkor kell hivatkoznia, amikor a nemzetközi védelemben részesülő gyermeke még mindig kiskorú. Ezenkívül a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontja harmadik franciabekezdésének szövegéből az következik, hogy a családi kötelékeknek már a származási országban is fenn kell állnia, és az érintett családtagoknak a nemzetközi védelem iránti kérelemmel összefüggésben ugyanabban a tagállamban kell

tartózkodniuk azt megelőzően, hogy az említett nemzetközi védelemben részesülő nagykorúvá válik, ami azt is jelenti, hogy e nemzetközi védelemben részesülő e védelmet a nagykorúság elérését megelőzően kérelmezte.

44 Ez az értelmezés megfelel mind a 2011/95 irányelv céljainak, mind az uniós jogrendben védett alapvető jogoknak, amelyek – amint az a jelen ítélet 36–38. pontjában megállapításra került – azt igénylik, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekének különleges figyelmet szenteljenek a tagállamok elsődleges megfontolásaként, amelynek az értékelése során megfelelően figyelembe kell venni különösen többek között a család egységének elvét, a kiskorú jólétét és szociális fejlődését.

45 Abban az esetben, ha az érintett szülő kérelmének időpontja minősül meghatározónak, a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy azt az időpontot kell-e ezen időpontnak tekinteni, amikor e szülő először informálisan menedékjogot kért, és az illetékes hatóság erről tudomást szerzett, vagy azt, amikor az említett szülő hivatalosan menedékjog iránti kérelmet nyújtott be.

46 A jelen ügyben, amint az a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, az alkalmazandó német jog különbséget tesz a menedékjognak az AsylG 13. §-ának (1) bekezdése szerinti informális kérelmezése és a menedékjog iránti kérelmeknek az AsylG 14. §-ának (1) bekezdése szerinti hivatalos benyújtása között. Ez a megkülönböztetés a 2013/32 irányelv 6. cikkének (2) bekezdésében szereplő, egyrészt a nemzetközi védelem iránti kérelem előterjesztése, másrészt pedig az e kérelem benyújtása közötti különbséget tükrözi.

47 E tekintetben pontosítani kell, hogy amint az a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott magyarázatokból kitűnik, míg a menedékjog iránti kérelemnek az AsylG 13. §-ának (1) bekezdése értelmében vett informális előterjesztése nem igényel különleges formát, és főként a nemzetközi védelmet kérelmezőnek betudható körülményektől függ, az AsylG 14. §-ának (1) bekezdése értelmében vett hivatalos menedékjog iránti kérelem benyújtása az illetékes nemzeti hatóságok részéről teljesítendő bizonyos alakiságokhoz van kötve.

48 Márpedig, amint azt a főtanácsnok az indítványának a 76. pontjában megjegyezte, a Bíróság megállapította, hogy a harmadik országbeli állampolgár a kérelem „előterjesztésének” időpontjában szerzi meg a 2013/32 irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett nemzetközi védelmet kérelmező jogállását. E tekintetben, míg ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első és második albekezdése értelmében a nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vétele az érintett tagállam feladata, és e kérelem benyújtása – az említett irányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében – főszabály szerint megköveteli, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező az e célból előírt kérelmet kitöltse, a nemzetközi védelem iránti kérelem „előterjesztése” semmiféle adminisztratív alaki követelményt nem igényel, mivel az említett alaki követelményeket a kérelem „benyújtásakor” kell tiszteletben tartani (2020. június 25-i Ministerio Fiscal [Hatóság, amelyhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelemmel fordulnak] ítélet, C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, 92. és 93. pont).

49 Következésképpen egyrészt a nemzetközi védelmet kérelmező jogállásának a megszerzése nem függhet sem a kérelem benyújtásától sem annak nyilvántartásba vételétől, és másrészt az, hogy a harmadik országbeli állampolgár a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb hatóság” előtt nyilvánította ki a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát, önmagában elegendő ahhoz, hogy megszerezze a nemzetközi védelmet kérelmező jogállását, ennélfogva pedig, hogy ezáltal meginduljon az a hat munkanapos

határidő, amelyen belül az érintett tagállamnak nyilvántartásba kell vennie az említett kérelmet (2020. június 25-i Ministerio Fiscal [Hatóság, amelyhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelemmel fordulnak] ítélet, C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, 94. pont).

50 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező szülő 2016 januárjában lépett be Németország területére. A következő hónapban menedékjogot kért, 2016. április 21-én pedig az AsylG 14. §-ának (1) bekezdése értelmében vett hivatalos menedékjog iránti kérelmet nyújtott be. A szövetségi migrációs és menekültügyi hivatal elutasította az alapeljárás felperesének menedékjog iránti kérelmét azzal az indokkal, hogy ez utóbbi fia 2016. április 20-án nagykorúvá vált.

51 E körülmények között meg kell állapítani, hogy abban az esetben, ha a menedékkérő olyan időpontban terjesztette elő informális kérelmét, amikor a fia a 2011/95 irányelv 2. cikkének k) pontja értelmében még kiskorú volt, az ilyen kérelmezőt ezen utóbbi rendelkezés alkalmazásában főszabály szerint ebben az időpontban a kiegészítő védelemben részesülő személy családtagjának kell tekinteni.

52 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett első és második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdését úgy kell értelmezni, hogy ha az olyan menedékkérő, aki belépett azon fogadó tagállam területére, amelyben a kiskorú, nem házas gyermeke tartózkodik, az e gyermek által megszerzett kiegészítő védelmi jogálláshoz kapcsolódóan menedékjogot kíván szerezni e tagállam azon szabályozása alapján, amely az ilyen jogot megadja a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontja harmadik franciabekezdésének hatálya alá tartozó személyeknek, az említett menedékkérő által benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálása keretében annak értékeléséhez, hogy az ilyen védelemben részesülő e rendelkezés értelmében „kiskorú”-e, az az időpont releváns, amikor e menedékkérő – adott esetben informálisan – előterjesztette a menedékjog iránti kérelmét.

A harmadik kérdésről

53 A kérdést előterjesztő bíróság a harmadik kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának a 23. cikkének (2) bekezdésével és a Charta 7. cikkével összefüggésben értelmezett harmadik franciabekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a „családtag” fogalma nem követeli meg a nemzetközi védelemben részesülő szülője és annak gyermeke családi életének a tényleges folytatását. E bíróság arra is választ vár, hogy egy szülőt „családtagnak” kell-e tekinteni abban az esetben, ha az érintett tagállam területére való beutazásnak nem az volt a célja, hogy az érintett gyermek tekintetében ténylegesen gyakorolják a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében vett szülői felelősséget.

54 E kérdés megválaszolásához emlékeztetni kell arra, hogy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése a „családtag” fogalmát a nemzetközi védelemben részesülő gyermek apja tekintetében csupán az e rendelkezésben előírt három feltételtől teszi függővé, nevezetesen attól, hogy a családi köteléknek már a származási országban is fenn kell állnia, a védelemben részesülő személy családtagjainak a nemzetközi védelem iránti kérelemmel összefüggésben ugyanabban a tagállamban kell tartózkodniuk, és a nemzetközi védelemben részesülő személynek kiskorúnak kell lennie, valamint nem lehet házas. A családi életnek a fogadó tagállam területén történő tényleges folytatása azonban nem szerepel e feltételek között.

55 Egyébiránt ezen irányelv 23. cikke nem utal a családi élet tényleges folytatására. Ezen irányelv 23. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy a tagállamok biztosítják a család egységének fenntarthatóságát, és az említett irányelv 23. cikkének (2) bekezdése pontosítja, hogy a tagállamok kötelesek gondoskodni arról, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy családtagjai főszabály szerint igényelhessék az ugyanezen irányelv 24–35. cikkében említett ellátásokat.

56 A Charta 7. cikke hasonló módon arra szorítkozik, hogy előírja mindenkinek a családi élete tiszteletben tartásához való jogát, és a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdéséhez és 23. cikkéhez hasonlóan nem ír elő semmilyen konkrét követelményt sem e jog gyakorlásának módjait, sem az érintett családi kapcsolatok intenzitását illetően.

57 E körülmények között nem állapítható meg, hogy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében vett „családtag” fogalma a nemzetközi védelemben részesülő személy és a gyermeke kiegészítő védelmi jogállásához kapcsolódóan kiegészítő védelemhez való jogot megszerezni kívánó szülő családi életének a tényleges folytatásától függne.

58 Másként fogalmazva, a családi élet tényleges folytatása nem feltétele a kiegészítő védelemben részesülő személy családtagjainak nyújtott előnyök megszerzésének. Így, bár a 2011/95 irányelv és a Charta releváns rendelkezései védik a családi élethez való jogot, és előmozdítják annak fenntartását, főszabály szerint e jog jogosultjaira bízzák annak eldöntését, hogy hogyan kívánják élni a családi életüket, és különösen nem írnak elő semmilyen követelményt a családi kapcsolatuk intenzitását illetően.

59 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának a 23. cikkének (2) bekezdésével és a Charta 7. cikkével összefüggésben értelmezett harmadik franciabekezdését úgy kell értelmezni, hogy a „családtag” fogalma nem követeli meg a családi élet tényleges folytatását a nemzetközi védelemben részesülő szülője és annak gyermeke között.

A negyedik kérdésről

60 A kérdést előterjesztő bíróság a negyedik kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2011/95 irányelv 2. cikkének j) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a szülőnek az e rendelkezés értelmében vett családtagként fennálló jogállása megszűnik, ha a kiegészítő védelemben részesülő gyermek nagykorúvá válik, és következésképpen az e gyermek feletti szülői felelősség véget ér. Az e kérdésre adandó nemleges válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság továbbá azt kívánja megtudni, hogy e szülő családtagként fennálló jogállása, és az ahhoz kapcsolódó jogok határozatlan ideig fennmaradnak-e azon időpontot követően, amikor az érintett gyermek nagykorúvá válik, vagy e jogok egy bizonyos időpontban vagy bizonyos feltételek mellett megszűnnek.

61 E kérdés megválaszolásához meg kell állapítani, hogy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának a 23. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett harmadik franciabekezdése értelmében a védelemben részesülő személy apja vagy anyja, vagy az érte jogszabály vagy az érintett tagállam gyakorlata alapján felelős egyéb felnőtt nem tekinthető korlátlan ideig az e 2. cikk j) pontja értelmében vett „családtagnak”, és így nem is illetik meg korlátlan időtartamon keresztül az ezen irányelv 24–35. cikkében említett, többek között a tartózkodási engedélyhez, a munkavállaláshoz és a lakhatáshoz való jogok.

62 Ezenfelül a 2011/95 irányelv 24. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamok a nemzetközi védelem magadását követően a lehető leghamarabb a kiegészítő védelemben részesített személyek és családtagjaik számára megújítható tartózkodási engedélyt állítanak ki legalább egyéves, illetve megújítás esetén legalább kétéves érvényességi idővel, kivéve, ha ennek kényszerítő nemzetbiztonsági vagy közrendi okok ellentmondanak.

63 Márpedig meg kell állapítani, hogy e rendelkezések értelmében a nemzetközi védelemnek a szülő, mint a kiegészítő védelemben részesülő személynek a 2011/95 irányelv 2. cikkének j) pontja értelmében vett családtagja számára való biztosítása olyan jog, amely a gyermeke számára megadott kiegészítő védelmi jogálláshoz kapcsolóan, az érdekeltek családja egységének a megőrzése céljából van előírva. Ilyen körülmények között az ilyen szülőnek biztosított védelem semmi esetre sem szűnik meg azonnal pusztán amiatt, hogy a kiegészítő védelemben részesülő gyermek nagykorúvá válik, és ez semmi esetre sem vezethet ahhoz, hogy az érintett szülő esetében egy meghatározott időszakban automatikusan visszavonják a még érvényes tartózkodási engedélyt.

64 Ha ugyanis a kiegészítő védelemben részesülő személy „családtagjai” egy adott időpontban megfeleltek e meghatározás feltételeinek, az ezen irányelv 24–35. cikkében foglalt, számukra biztosított előnyökhöz való alanyi jognak az említett jogosult nagykorúvá válását követően is fenn kell állnia az említett irányelv 24. cikkének megfelelően számukra megadott tartózkodási engedély érvényességi ideje alatt.

65 E tekintetben, amint azt a Bizottság megjegyzi, a tagállamok a tartózkodási engedély időtartamának meghatározásakor figyelembe vehetik azt, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy a családtagjai alanyi jogának keletkezését követően nagykorúvá válik. A 2011/95 irányelv 24. cikke (2) bekezdésének szövege ugyanis nem zárja ki többek között azt sem, hogy az e védelemben részesülő személy tartózkodási engedélye és családtagjai tartózkodási engedélye különböző érvényességi idővel rendelkezzen. Ezen utóbbiak tartózkodási engedélyének azonban legalább egy évig érvényesnek kell lennie.

66 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának a 23. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett harmadik franciabekezdését úgy kell értelmezni, hogy azok a jogok, amelyek a kiegészítő védelemben részesülő személy családtagjait a gyermekük által megszerzett kiegészítő védelmi jogálláshoz kapcsolódóan megilletik – többek között ideértve az ezen irányelv 24–35. cikkében említett előnyöket –, az említett, kiegészítő védelemben részesülő személy nagykorúvá válását követően is fennmaradnak a számukra az ezen irányelv 24. cikkének (2) bekezdése alapján megadott tartózkodási engedély érvényességi idején át.

A költségekről

67 Mivel ez az eljárás az alapeljárásokban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke j) pontjának harmadik franciabekezdését úgy kell értelmezni, hogy ha az olyan menedékkérő, aki beutazott azon fogadó tagállam területére, amelyben a kiskorú, nem házas gyermeke tartózkodik, az e gyermek által megszerzett kiegészítő védelmi jogálláshoz kapcsolódóan menedékjogot kíván szerezni e tagállam azon szabályozása alapján, amely az ilyen jogot megadja a 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontja harmadik franciabekezdésének hatálya alá tartozó személyeknek, az említett menedékkérő által benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálása keretében annak értékeléséhez, hogy az ilyen védelemben részesülő e rendelkezés értelmében „kiskorú”-e, az az időpont releváns, amikor e menedékkérő – adott esetben informálisan – előterjesztette a menedékjog iránti kérelmét.

2) A 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának a 23. cikkének (2) bekezdésével és az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. cikkével összefüggésben értelmezett harmadik franciabekezdését úgy kell értelmezni, hogy a „családtag” fogalma nem követeli meg a családi élet tényleges folytatását a nemzetközi védelemben részesülő szülője és annak gyermeke között.

3) A 2011/95 irányelv 2. cikke j) pontjának a 23. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett harmadik franciabekezdését úgy kell értelmezni, hogy azok a jogok, amelyek a kiegészítő védelemben részesülő személy családtagjait a gyermekük által megszerzett kiegészítő védelmi jogálláshoz kapcsolódóan megilletik – többek között ideértve az ezen irányelv 24–35. cikkében említett előnyöket –, az említett, kiegészítő védelemben részesülő személy nagykorúvá válását követően is fennmaradnak a számukra az ezen irányelv 24. cikkének (2) bekezdése alapján megadott tartózkodási engedély érvényességi idején át.

Aláírások